

Ен Ен Универсален пенсионен фонд

Доклад за дейността
Финансов отчет заедно с доклад на независимите одитори

31 декември 2017 година

Обща информация	i
Доклад за дейността	ii
Доклад на независимите одитори до едноличния акционер на Ен Ен Универсален пенсионен фонд	
Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица	1
Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица	2
Отчет за паричните потоци	3
Приложения	
1. Корпоративна информация	4
2.1 База за изготвяне	6
2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения	6
2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики	8
2.4 Нови стандарти и разяснение, които все още не са приложени	12
3. Нетни печалби от преоценка на финансови активи	15
4. Приходи от лихви	15
5. Оповестяване на свързани лица	15
6. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на чл.51,ал.1 от ЗИД КСО и чл.4б от КСО. 17	
6.1. Прехвърлени средства на осигурени лица	17
6.2. Други задължения	17
7. Парични средства и парични еквиваленти	18
8. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	18
8.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	18
8.2. Български корпоративни облигации	19
8.3. Чуждестранни държавни ценни книжа	19
8.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа	21
8.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	21
9. Деривативни финансови инструменти	22
10. Данъчно облагане	22
11. Управление на финансовите рискове	23
12. Справедливи стойности на финансовите инструменти	37
13. Събития след края на отчетния период	39

Управляващо пенсионно дружество

Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД

Съвет на директорите

Николай Стойков Стойков – Председател
Луис Мигел Гомес Ортис – Заместник-председател
Анастас Петров – Изпълнителен директор
Мая Русева – Член
Елица Занчева - Член

Адрес на управление

бул. „България“ № 49Б, ет.10
София 1404

Регистър и регистрационен номер

Регистрация Софийски градски съд по ф.д. № 1793/2001 г.

Банка попечител

УниКредит Булбанк АД

Инвестиционни посредници

Райфайзенбанк България ЕАД
Raiffeisen Bank International AG
Mitsubishi UFJ Trust International Limited
Първа финансова брокерска къща АД
Cowen Execution Services Limited
Oppenheimer EU Ltd
KCG Europe Limited
Commerzbank AG
ING Bank N.V.
Citigroup Global Markets Limited

Одитори

КПМГ Одит ООД
бул. България №45/А
София 1404

АФА ООД
ул. Оборище №38
София 1504

I. Обща информация за Ен Ен Универсален пенсионен фонд

„Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд“ („Фонд“ или „УПФ“) е регистриран с решение No 1 /16 февруари 2001 г. на Софийски Градски Съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. “България” № 49Б. С решение на СГС от 14.04.2015 г е вписана промяна в наименованието на Фонда на “Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд”.

Фондът стартира дейността си в началото на 2002 г., като първите осигурителни вноски се получават през май 2002 година.

Като Фонд, осъществяващ дейност по допълнително пенсионно осигуряване, основните цели са свързани с администриране на осигурителните вноски на клиентите, които Фонда инвестира, за да се изплащат в бъдеще допълнителни пенсии. Инвестирането е дейност, която изисква внимателно балансиране на риска и възвръщаемостта. Именно поради това парите на клиентите на Фонда са инвестирани при отчитане на идентифицираните рискови фактори и инвестиционни възможности, в съответствие с Политиката на NN Group за отговорно инвестиране, която изисква:

1. Да отчитаме в инвестиционните си решения социалното поведение, корпоративното управление и отношението към околната среда на компаниите, в които инвестираме;
2. Като акционер да упражняваме своето право на глас;
3. Да упражняваме своето влияние, за да подпомагаме положителните промени на пазарите, на които оперираме;
4. Да действаме законосъобразно и да подпомагаме подобряването на правната рамка;
5. Да не инвестираме в компании, които нарушават човешките права, използват детски труд, нарушават санкциите за търговия с оръжие или не спазват политиките за антикорупция;
6. Да идентифицираме и да вземаме предвид дългосрочно устойчивите инвестиционни възможности;
7. Да бъдем прозрачни

Фондът се управлява от „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД (Дружеството или ПОД) и се представлява от изпълнителните му директори. Фондът няма служители.

Структурата на управление на Дружеството е едностепенна и се осъществява от Съвет на директорите.

Средствата на Фонда се управляват от екип от професионални мениджъри, които имат дългогодишен опит в управлението на големи корпоративни структури и инвестиционни портфейли.

Председател: Николай Стойков

Заместник-председател: Луис Мигел Гомес Ортис (от 03.08.2017)

Членове:

Анастас Петров – Изпълнителен директор

Мая Русева – член на СД

Елица Занчева – член на СД

Финансов надзор

Осигурителният надзор върху дейността на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ се осъществява от Комисията за финансов надзор.

II. Основни насоки в дейността на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ през 2017 г.

През 2017 г. дейността на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ бе насочена към:

- Утвърждаване на позициите на Фонда в пенсионноосигурителната индустрия на България;
- Професионално управление на средствата на осигурените лица;
- Управление на рисковете и поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиентите му;
- Позициониране на бранда на NN на пазара на финансови услуги в България.

A. Утвърждаване позициите на Фонда в пенсионноосигурителната индустрия на България

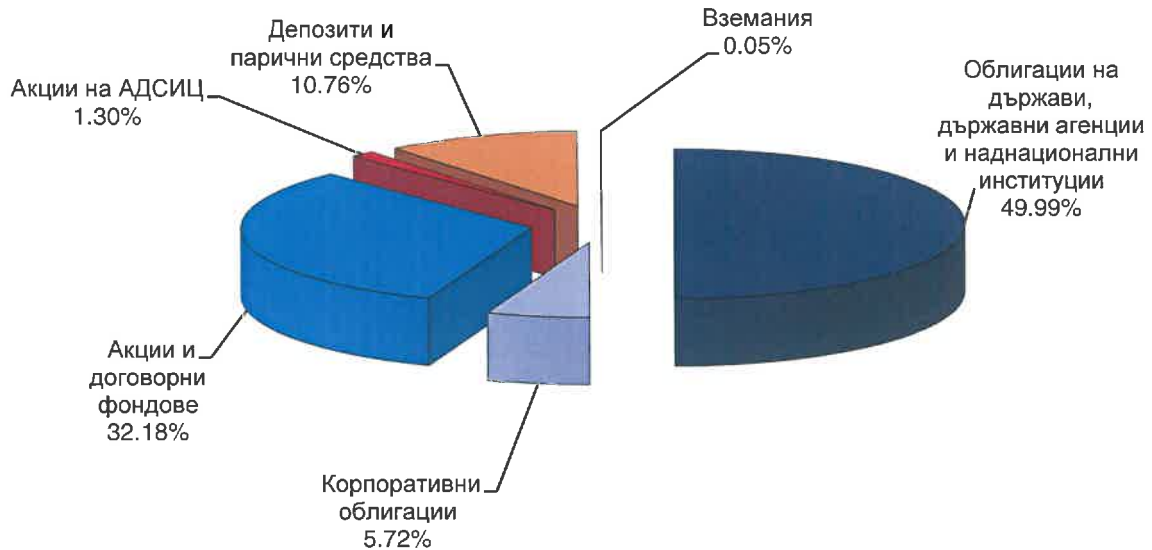
- Към 31 декември 2017 г. броят на осигурените лица в Ен Ен Универсален фонд достигна 317 107 (към 31.12.2016 г. – 313 756). В динамиката на активите на фонда в рамките на отчетната година се наблюдава ръст от 17.62%, като нетните активи нарастват от 937 320 хил. лв. в началото на годината до 1 102 515 хил. лв. към 31 декември 2017 г. Средната сума, натрупана по индивидуалните партии на осигурените лица, достига 3 476.79 лв. В същото време средната натрупана сума по партидите на осигурените лица за всички универсални фондове на пазара е 2 872.52 лв. Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за едно лице в “Ен Ен УПФ” през 2017 г. е 55.08 лв., което е с 11.5% повече от средния размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за всички универсални фондове.
- Позиция спрямо конкурентите
По данни на КФН към края на 2017 г. пазарният дял на „Ен Ен УПФ“ определен на база на броя на осигурените в него лица е 8,65%. Въз основа на този показател, компанията се нарежда на шесто място спрямо останалите конкуренти на пазара. Пазарният дял на фонда на база на размера на нетните му активи е 10,46%. Този показател му отрежда пето място спрямо останалите конкуренти на пазара.

B. Управление на средствата на осигурените лица

Основната цел на **Ен Ен Универсален пенсионен фонд** при управлението на средствата на осигурените лица е реалното им нарастване чрез постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. Фондът реализира това чрез разумен баланс между риск и доходност, което осигурява дългосрочна сигурност за вложенията на клиентите на компанията.

В допълнение към тази основна цел, Фондът се стреми към реализиране на доходност над средната за всички фондове за допълнително пенсионно осигуряване на пазара, публикувана от Комисията за финансов надзор. Опитът, който NN притежава на международните финансови пазари, е важна предпоставка тази цел да бъде постигната.

В рамките на инвестиционния процес **Ен Ен Универсален пенсионен фонд** оценява и управлява съвкупност от рискове, свързани с управлението на активите. Примери за такива рискове са: кредитният, пазарният (включващ лихвен риск, валутен риск, риск свързан с инвестициите в акции, риск свързан с кредитния спред и риск, свързан с инвестициите в недвижими имоти), ликвидният, оперативният риск и други. В процеса на управление на рисковете Дружеството следва утвърдени методики на NN Group N.V. за оценка на риска. Това гарантира прозрачност на инвестиционния процес, пълен мониторинг на рисковете и своевременна реакция при неблагоприятни пазарни тенденции.

Б. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)
Структура на инвестиционния портфейл към 31.12.2017 г.

Основни параметри на инвестиционния портфейл към 31.12.2017 г.

Среднопретеглен параметър на портфейла	Ен Ен УПФ
Кредитен рейтинг	BBB
Експозиция по валути:	
BGN	17.39%
EUR	76.98%
USD	5.63%

Постигната доходност, инвестиционен риск и коефициент на Шарп

Пенсионен фонд	Показател	Година					Средно-геометрична доходност за периода (на годишна база)
		2013	2014	2015	2016	2017	
Ен Ен УПФ	Доходност ¹	6.34%	5.51%	0.20%	4.31%	6.55%	4.55%
	Инвестиционен риск ²	1.78%	2.81%	4.43%	3.97%	1.73%	
	Коефициент на Шарп ³	3.51	1.93	0.07	1.17	4.00	

Б. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Забележки:

¹ Номиналната доходност за 2013, 2014, 2015, 2016 и 2017 г. е изчислена на основата на изменението на стойността на един дял за съответната година, съгласно методика на Комисията за финансов надзор (КФН).

² Инвестиционният риск е изчислен с показателя стандартно отклонение на доходността, съгласно методика на КФН.

³ Стойности на Коефициента на Шарп се оповестяват само в случай че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициентът е изчислен, съгласно методика на КФН.

Посочената доходност няма по необходимост връзка с бъдещи резултати. Стойността на един дял подлежи на ежедневна преоценка, като тази стойност може да се увеличава, но и да намалява. Доходът от инвестиране на средствата се отразява в изменението на стойността на един дял, като дружеството не гарантира постигането на положителна доходност.

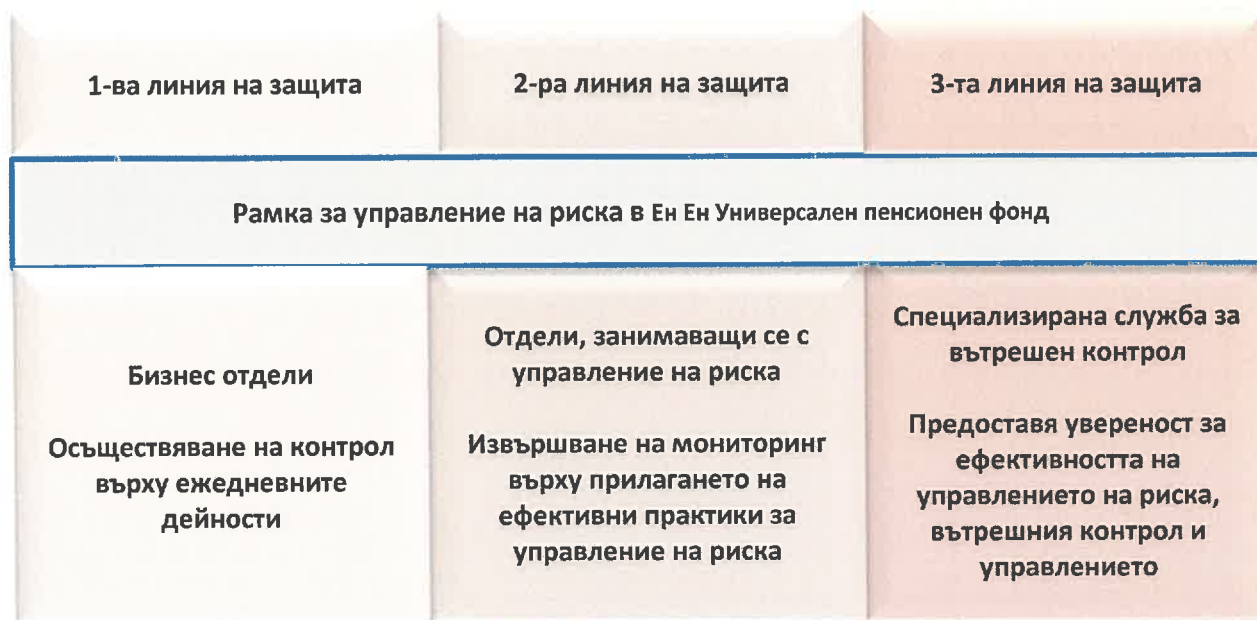
В. Поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиенти по индивидуални и групови договори.

„Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ се стреми към високи стандарти на обслужване на клиентите в България, базирани на индивидуален подход, конфиденциалност, прозрачност и коректно отношение към клиента, предоставяне на информация чрез различни канали на комуникация – чрез центъра за контакт с клиенти на компанията, интернет, регионални клонове и офиси и професионална консултация на място.

С. Управление на риска

Системата за управление на риска в „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ (Фондът) е свързана с прилагане на система от правила и процедури, насочени към ефективно управление на финансовите и нефинансови рискове. Управлението на рисковете има важно значение поради факта, че в случай на материализирането им възникват финансови и нефинансови загуби, които засягат интересите на осигурените лица.

Управлението на риска в „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ се осъществява от Управляващото дружество на базата на цялостна Рамка за управление на рисковете, наречена **Модел на трите линии на защита**.

С. Управление на риска (продължение)

Съгласно този Модел:

- Всички бизнес функции в Управляващото дружество формират **1-ва линия на защита по отношение на рисковете, присъщи за дейността на Фонда**. Прилагат се политиките и процедурите за контрол по отношение на рисковете в съответната функционална сфера. Те са отговорни за прилагането на коригиращи действия при наличие на недостатъци в процесите и контролите.
- Функционалните звена, които се занимават с управление на рисковете, присъщи за дейността на Фонда (напр. актюерски, информационен, правен и регулативен и други рискове), формират **2-рата линия на защита**. Тези функции контролират прилагането на политиките и процедурите във Фонда и предоставят насоки и препоръки към 1-ва линия на защита по отношение на ефективното управление на рисковете. Те имат задължението да изграждат култура в служителите по отношение на управление на рисковете в дейността на Фонда.
- Специализираната служба за вътрешен контрол на NN Group изгражда **3-та линия на защита**. Тази функция осигурява независима и обективна оценка на ефективността на контролите, които се прилагат в рамките на 1-ва и 2-ра линия на защита с цел намаляване на основните рискове, влияещи върху дейността на Фонда.

Финансово-осигурителни рискове във фазата на спестяване

Финансово-осигурителните рискове обхващат всички характерни рискове в пенсионно-осигурителната дейност. Във фазата на акумулиране на средства финансовите рискове са свързани основно с режима на инвестиране на управляваните активи и постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. В същото време тази цел трябва да бъде постигната чрез разумен баланс между риск и доходност. За осъществяване на надежден контрол върху инвестиционната дейност на Фонда, е приета Инвестиционна политика, чието прилагане се съблюдава стриктно. На ежедневна база такъв контрол се упражнява и от отдел „Актюерско обслужване и управление на осигурителните рискове”. По този начин се гарантира надеждно интересът на осигурените лица.

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане

В съответствие с действащото законодателство, осигуряването във Фонда дава право:

- а) на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1 КСО; Лицата, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69 от КСО придобиват право на допълнителна пожизнена пенсия от Фонда при навършване на възрастта за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 – 3 от КСО. Когато определеният размер на пенсията е до 20 на сто от социалната пенсия за старост, сумата се изплаща на пенсионера еднократно или разсрочено
- б) на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост пет години преди навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно чл.68, ал.1 от КСО и при условие, че натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице позволяват отпускане на пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал. 1 от КСО;
- в) на еднократно изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната осигурителна партида, при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто.
- г) на еднократно или разсрочено изплащане на суми на преживелия съпруг, низходящите или възходящите на починал осигурен роднини или на пенсионер на ФОНДА при условията и по реда на КСО.

Тъй като във Фонда задължително се осигуряват лица, родени след 31 декември 1959 г., ако са осигурени във фонд „Пенсии” на държавното обществено осигуряване, през 2017 г. Фондът извършва плащания само по точки в) и г).

С. Управление на риска (продължение)

Управление на финансовите рискове

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Съветът на директорите преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу:

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг.

За смекчаване на експозицията на Фонда към кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Фонда за измерване на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.
- Спазване на утвърдената от NN Group N.V. процедура за оценка на кредитния риск на емитенти и контрагенти.

Валутен риск

През 2017 г. средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от експозициите в евро на Фонда не се намалява допълнително чрез хеджиращи сделки.

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение на краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Фонда е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти. Към 31.12.2017 г. Фондът не притежава финансови инструменти с плаваща лихва лихва.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителното дружество и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидните си средства чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа.

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд, този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

Нефинансови рискове

Оперативен риск

Процесът на управление на оперативния риск спомага за по-ефективното осъществяване на оперативните дейности и за намаляване до минимум на вероятността от:

- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Възникване на срыв в информационните системи на Фонда;

С. Управление на риска (продължение)

Оперативен риск (продължение)

- Извършване на неоторизирани действия от вътрешни и външни лица;
- Проблеми и грешки при обработката на данни и документация;
- Нарушаване на добрите практики по отношение на наемането на персонал и безопасността на труда;
- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда;

Управлението на оперативния риск е процес, чрез който в **Ен Ен Универсален пенсионен фонд**:

- се идентифицира целият спектър от рискове, на които Фондът е изложен;
- се определя апетитът към риск, в съответствие със стратегическите цели на Фонда;
- се оценяват рисковете и начините за тяхното намаляване с цел вземане на информирани решения;
- се намалява вероятността и финансовият ефект на неблагоприятните събития, които носят загуби на Фонда;
- се намалява несигурността в цялостното представяне на Фонда.

Правен и регулативен

Процесът на управление на Правния и регулативен риск е свързан с прилагането на ефективни контроли с цел намаляване до минимум вероятността от:

- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда, в това число неспазването на изискванията на конкурентното законодателство и защитата на личните данни;
- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Нарушаване на нормативните изисквания, ценностите и политиките на NN Group, които регулират конфликта на интереси, личните инвестиции, пазарните манипулации, предлагането и приемането на подаръци и развлекателни мероприятия;
- Неспазване на изискванията, свързани с приемането и оценката на риска на клиентите и санкционното законодателство;
- Условиата за приемане и оценка на бизнес партньорите

Управлението на правния и регулативния риск е свързано с:

- Провеждане на обучения с цел повишаване на личния интегритет на служителите и разбирането за важността на доброто управление на риска;
- Идентификацията и оценка на рисковете;
- Определяне на контролите за тяхното намаляване;
- Осъществяване на наблюдение по отношение на прилаганите контроли и тяхната ефективност

Специализирана Служба за Вътрешен Контрол

Вътрешният контрол е цялостен и непрекъснат процес, интегриран в дейността на Фонда, осъществяван от органите на управление, от лицата на ръководни длъжности и от всички други лица, които работят по договор с Ен Ен Пенсионноосигурително дружество с цел да се осигури в разумна степен:

- Постигане на целите;
- Управление на рисковете
- Спазване на мерките за предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма;
- Законосъобразност на дейността

С. Управление на риска (продължение)

Специализирана Служба за Вътрешен Контрол (продължение)

През 2017 г. Специализираната Служба за Вътрешен Контрол извърши проверка в следните области:

- Процедурата по промяна на участие и прехвърляне на натрупаните средства на осигурените лица от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго дружество;
- Реда и начина за оценка на активите на Фонда и определяне на стойността на нетните активи;
- Реда и начина за изчисляване и обявяване на стойността на един дял;
- Реда и начина за водене на индивидуалните партиди;
- Спазване изискванията към състава и структурата на собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване;
- Проверка относно реда и начина за формиране на резерва за гарантиране на минималната доходност;
- Реда и условията за изплащане на средства на осигурените във фондовете на Дружеството лица;
- Реда и начина за определяне на размера на възнагражденията на осигурителните посредници на Дружеството, условията за изплащането им;
- Спазване на разпоредбите на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП);
- Спазването на изискванията за сигурност на базата данни и архивиране на информацията.

Одитен комитет

Като предприятие, извършващо дейност от обществен интерес и на основание чл.23, ал.2, във връзка с чл. 21, т.16 от Устава на дружеството и чл.107, ал.2 и ал.7 от Закона за независимия финансов одит (приет от 43-то Народно събрание на 15 ноември 2016 г.), с решение на Общото събрание на акционерите на 27.06.2017 г. е избран нов Одитен Комитет на "Ен Ен Пенсионноосигурително дружество" ЕАД.

През 2017 година Одитният комитет насочи дейността си в изпълнение на следните функции:

- Участие в наблюдението на процесите на финансово отчитане на Фонда ;
- Участие в наблюдението на ефективността на системите за вътрешен контрол и за управление на рисковете ;
- Участие в наблюдението на независимия финансов одит на Фонда ;
- Участие в прегледа на независимостта на регистрираните одитори.

През 2017 г. Одитният комитет не е получавал сигнали за нередности в дейността на Фонда.

III. Финансови резултати от дейността на "Ен Ен Универсален пенсионен фонд" през 2017 г.

Към 31 декември 2017 г. общата сума на активите на Фонда възлиза на 1,104,777 хил. лв., което представлява нарастване със 17,51% спрямо 2016 г.

Структурата на активите към 31 декември 2017 г. е както следва:

Активи	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Парични средства и парични еквиваленти	118,879	10.76%
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	985,370	89.19%
Деривативни финансови инструменти	528	0.05%
Общо Активи	1,104,777	100.0%

Структурата на пасивите към 31 декември 2017 г. е следната:

Пасиви	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Задължения към управляващото дружество	1,232	54.47%
Други задължения	1,030	45.53%
Общо Пасиви	2,262	100.0%
Нетни активи на разположение на осигурените лица	1,102,515	

IV. План за развитие на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“

През 2018 г. Ръководството ще продължи усилията си за затвърждаване позициите на Фонда, на пенсионния пазар в България с цел нарастване на неговия пазарен дял и професионално управление на средствата на осигурените лица.

Нашите планове включват реализиране на следните проекти:

- Разширяване на каналите за продажба на пенсионни продукти;
- Инвестиране в проекти за развитие на обслужването на нашите клиенти.
- Утвърждаване NN бранда и ценностите на компанията на пазара на финансови услуги в България
- Инвестиции в електронни услуги за индивидуалните и корпоративни клиенти на Фонда

V. Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност

През 2017 г. Фондът няма проекти в областта на научноизследователската и развойна дейност.

VI. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси

Фондът няма клонова мрежа, по смисъла на чл.17 от Търговския закон. През годината Фондът не е придобивал, нито прехвърлял собствени акции. Фондът не притежава собствени акции.

Членовете на Съвета на директорите нямат право да придобиват акции и облигации на Фонда.

VI. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси (продължение)

Членовете на Съвета на директорите нямат участия в други дружества като неограничени съдружници, нито притежават повече от 25% от капитала на друго търговско дружество.

През годината членовете на Съвета на директорите не са сключвали договори по чл. 240б.

Членовете на Съвета на директорите получават възнаграждението си от „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД.

Членовете на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД имат следните участия в управлението на търговски дружества и организации с идеална цел:

Николай Стойков Стойков

- Главен изпълнителен директор на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- Управител на „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество- клон София“ КЧТ
- Член на Управителния съвет на Джуниър Ачийвмънт България

Анастас Атанасов Петров

- Изпълнителен директор на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- Представяващ „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество- клон София“ КЧТ
- Член на Управителния съвет на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване

Мая Иванова Русева

- Член на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- Представяващ „Ен Ен Застрахователно акционерно дружество- клон София“ КЧТ

Елица Александрова Занчева

- член на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- член на Управителния съвет на Национална агенция за граждански и стопански инициативи гр. Дупница

Луис Мигел Гомес Ортис

- Заместник-председател на Съвета на директорите на „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД
- Главен изпълнителен директор и председател на Съвета на директорите на Ен Ен Сървисиз, Испания
- Член на Съвета на директорите на Ориндж Сигорта Арачилик Хизметлери, Турция

Съгласно политиките на Фонда за избягване на конфликтите на интереси, съществува забрана за членовете на Съвета на директорите, както и свързаните с тях лица да сключват договори с Фонда, извън стандартните договори за пенсионно осигуряване.

След датата на изготвяне на финансовия отчет няма настъпили съществени обстоятелства, нито са идентифицирани нови рискове, които да налагат промяна на финансовия резултат или промяна в обстоятелствата, оповестени в доклада за дейността, както и в плановете, свързани с бъдещото развитие.

26 март, 2018 г.

Главен изпълнителен директор:

Николай Стойков

КПМГ Одит ООД
бул. „България“ № 45/А
София 1404, България
+359 (2) 9697 300
bg-office@kpmg.com
kpmg.com/bg

АФА ООД
ул. „Оборище“ № 38
София 1504, България
+359 (2) 9433 700
office@afa.bg
afa.bg/bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До едноличния собственик на капитала на
„ЕН ЕН Пенсионноосигурително Дружество“ ЕАД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения от стр. 1 до стр. 39 финансов отчет на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ („Фонда“), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2017 година, отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2017 година и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Балансова стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)

Виж приложения 2.3 „Обобщение на съществените счетоводни политики“, 8 „Финансови активи, отчитани по ССПЗ“, 11 „Управление на финансовите рискове“ и 12 „Справедливи стойности на финансовите инструменти“ към финансовия отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Портфейлът на Фонда от инвестиции във финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ), е в размер на 985,370 хил. лева, което представлява 89.19 % от общите активи към 31 декември 2017 година (708,296 хил. лева или 75.34 % от общите активи към 31 декември 2016 година) и се разглежда като ключовия фактор за определяне на резултатите от дейността на Фонда и за размера на нетните му активи.</p> <p>Оценката на финансовите активи, отчитани по ССПЗ, се базира на пазарни данни, повечето от които са получени от достъпни източници за ликвидни пазари.</p> <p>Поради съществената стойност на инвестициите във финансови активи, отчитани по ССПЗ, ние считаме, че тази област представлява ключов одиторски въпрос.</p>	<p>Нашите одиторски процедури, извършени, където е приложимо, със съдействието на наши вътрешни специалисти по информационни технологии, относно оценката на портфейла от инвестиции във финансови активи, отчитани по ССПЗ на Фонда включиха, но не се ограничиха до:</p> <ul style="list-style-type: none"> — оценяване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на определени уместни контроли относно оценката на портфейла с инвестиции, отчитани по ССПЗ и съответния ефект върху печалбата или загубата; — получаване на потвърдително писмо от банката депозитар и равнение на потвърдените номинална стойност и количество по видове инвестиции с инвестиционния портфейл на Фонда; — съпоставяне на оценката на всички инвестиции с обявени цени в портфейла на Фонда към 31 декември 2017 година с публично достъпни пазарни данни; — оценка на адекватността и спазването на съответните изисквания на Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС, по отношение на оповестяванията във връзка с финансовите активи по ССПЗ, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на

предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или

условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

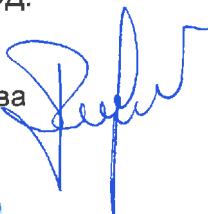
- „КПМГ Одит“ ООД и „АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“ с решение на едноличния собственик на капитала на „Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество“ ЕАД, от 25 октомври 2017 г., за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на съвместен одиторски ангажимент от 15 ноември 2017 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Фонда представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на „Ен Ен Универсален пенсионен фонд“, извършен от „КПМГ Одит“ ООД и първи ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от „АФА“ ООД.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на „ЕН ЕН Пенсионноосигурително Дружество“ ЕАД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.

София, 27 март 2018 г.

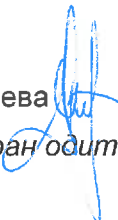
За КПМГ Одит ООД:

Добринка Калоянова
Управител

Мария Пенева

Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. „България“ № 45/А
София 1404, България

За АФА ООД:

Рени Йорданова
Управител

Надя Вячка

Регистриран одитор, отговорен за одита

ул. „Оборище“ № 38
София 1504, България

	Приложения	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Нетни финансови приходи/(разходи) от управление на финансови активи:			
Нетни печалби от преценка на финансови активи	3	54,646	34,405
Нетни печалби/(загуби) от сделки с финансови активи		564	(1,109)
Приходи от лихви	4	12,256	10,802
Приходи от дивиденди		5,844	4,755
Нетни загуби от сделки с чуждестранна валута		(1,823)	(623)
Обезценка на вземания	8.2	-	(211)
Други финансови разходи		(408)	(306)
Общо нетни финансови приходи		71,079	47,713
Такси и удържки от осигурителни вноски за управляващото дружество	5.1	(13,627)	(12,655)
ОПЕРАТИВЕН РЕЗУЛТАТ		57,452	35,058
Промяна в Осигурителните вноски			
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		116,456	110,591
Получени средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		38,463	32,945
Възстановени средства на осигурени лица		29	-
Други		1	4
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		154,949	143,540
НАМАЛЕНИЯ			
Изплатени средства на осигурени лица и пенсионери		(1,445)	(1,230)
Средства на осигурени лица, прехвърлени в други пенсионни фондове		(42,835)	(36,578)
Прехвърлени средства към пенсионен резерв		(36)	(14)
Прехвърляне на средства на осигурени лица	6.1	(2,890)	(9,068)
Други намаления		-	(2)
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		(47,206)	(46,892)
ОБЩО		107,743	96,648
ОБЩО ИЗМЕНЕНИЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ		165,195	131,706
НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА			
В началото на годината		937,320	805,614
В края на годината		1,102,515	937,320

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 39.

Николай Стойков
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:

КПМГ Одит ООД

Добринка Калоянова
Управител

Мария Пенева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Габриела Бозаджиева
Съставител

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Вячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

	Приложения	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	7	118,879	231,429
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в това число:	8	985,370	708,296
<i>Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България</i>			
Български корпоративни облигации	8.1	206,436	181,502
Чуждестранни държавни ценни книжа	8.2	6,384	12,490
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	8.3	345,840	267,657
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	8.4	56,792	12,011
Деривативни финансови инструменти	8.5	369,918	234,636
Деривативни финансови инструменти	9	528	436
ОБЩО АКТИВИ		1,104,777	940,161
ПАСИВИ			
Задължения към управляващото дружество	5.2	1,232	1,280
Други задължения	6.2	1,030	1,561
ОБЩО ПАСИВИ		2,262	2,841
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		1,102,515	937,320

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 39.

Финансовият отчет на страници от 1 до 39 е одобрен за издаване от Съвета на директорите на Ен Ен ПОД ЕАД на 26 март 2018 г.

Николай Стойков
 Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:
 КПМГ Одит ООД

Добринка Калоянова
 Управител

Мария Пенева
 Регистриран одитор, отговорен за одита

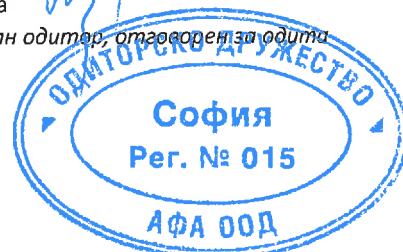

Габриела Бозаджиева
 Съставител

АФА ООД

Рени Йорданова
 Управител

Надя Вяичка
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Приложения		2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност			
Получени вноски за осигурени лица		116,456	110,591
Изплатени средства на пенсионери и осигурени лица		(4,869)	(10,018)
Средства на осигурени лица прехвърлени от/към други пенсионни фондове		5.3 (4,372)	(3,633)
Платени такси на управляващото дружество		(13,674)	(12,503)
Получени лихви		10,620	11,324
Получени дивиденди		5,930	4,855
Продадени финансови активи		860,522	815,374
Придобити финансови активи		(1,083,157)	(726,688)
Преведени средства за пенсионен резерв		(36)	(14)
Други парични потоци		30	4
Нетни парични потоци (използвани в)/ от оперативна дейност		(112,550)	189,292
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти			
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		231,429	42,137
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември		118,879	231,429

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 39.

Николай Стойков
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:
КПМГ Одит ООД

Добринка Калоянова
Управител

Мария Пенева
Регистриран одитор, отговорен за одита

Габриела Бозаджиева
Съставител

АФА ООД

Рени Йорданова
Управител

Надя Вячка
Регистриран одитор, отговорен за одита

1. Корпоративна информация

Информация за Ен Ен Универсален пенсионен фонд и управляващото дружество

„Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд“ („Фонд“ или „УПФ“) е регистриран с решение No 1/16 февруари 2001 г. на Софийски Градски Съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „България“ № 49Б. С решение на СГС от 14.04.2015 г е вписана промяна в наименованието на Фонда на „Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд“.

Фондът се управлява от „Ен Ен Пенсионноосигурително дружество“ ЕАД (Дружеството или ПОД) и се представлява от изпълнителните му директори. Фондът няма служители.

Фондът стартира дейността си в началото на 2002 г., като първите осигурителни вноски се получават през май 2002 година.

Към 31 декември 2017 г., общият брой на членовете на УПФ е 317,107 (31 декември 2016 г.: 313,756).

През 2017 г., броят на новоосигурените лица във Фонда е 21,092 (2016: 20,359), а на осигурените лица, напуснали Фонда е 17,741 (2016 г.: 19,187).

Регулаторна рамка на дейността

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България (Кодекс или КСО), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Фондът е лицензиран съгласно Кодекса от Комисията за Финансов Надзор да извършва допълнително задължително пенсионно осигуряване.

През 2015 г., бяха приети изменения в Кодекса (чл.46), съгласно които осигурените в универсален пенсионен фонд лица имат право да изберат да променят осигуряването си от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на Държавното обществено осигуряване, с увеличена осигурителна вноска в размера на вноската за УПФ, не по-късно от 5 години преди възрастта по чл. 68, ал. 1, при условие че не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст. Промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд (УПФ) може да бъде извършена многократно. При промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на Държавното обществено осигуряване, натрупаните средства от индивидуалната партида на осигурените лица (от УПФ) се превеждат в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (т.нар. Сребърен фонд).

Друга промяна в Кодекса (§ 51 в сила от 01.08.2015 г.), засегна лицата, на които е отпусната пенсия от държавното обществено осигуряване с начална дата до 31 декември 2015 г. и имат намален индивидуален коефициент съгласно отменената ал. 3 на чл. 127. Тези лица могат да поискат преизчисляване на пенсията си, ако в срок до 31 декември 2016 г. изберат да прехвърлят средствата от индивидуалните си партиди в универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на Държавното обществено осигуряване. Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица се превеждат от съответния универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно във „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване, в тримесечен срок от датата на избора. В този случай пенсията се преизчислява от първо число на месеца, следващ този, през който е направен изборът.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

Осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване след преизчисляването на пенсията се превеждат във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на КСО. Лицата, на които към 1 януари 2016 г. остават по-малко от 5 години до навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 на КСО, могат до 31 декември 2016 г. еднократно да упражнят правото за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на държавното обществено осигуряване.

Тези промени оказаха въздействие върху дейността на фонда, считано от 2015 г. За 2017 г. те са пояснени в Приложение 6.

В универсален пенсионен фонд задължително се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, родени след 31 декември 1959 г., ако са осигурени по реда на част първа на Кодекса за социално осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във Фонда.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чиито размер се определя със Закона за бюджета на Държавно обществено осигуряване. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда от Националната агенция по приходите (НАП). За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване, Дружеството събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Фонда.

От 1 юли 2004 г. индивидуалните партиди на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Стойността на един дял се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспадат задълженията към Пенсионноосигурителното дружество за заплащане на такси и удържки съгласно Кодекса и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурените лица и пенсионерите. Удържките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица не подлежат на заповед или принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Дружеството, което го е учредило и го управлява. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действията на Дружеството, както и за загуби от дейността му.

При придобиване на право на пенсия, регламентирането на условията за изплащането ѝ се извършва чрез сключване на пенсионен договор. Размерът на изплащаните пенсии на осигурените лица се определя в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалните им партиди и очаквания срок за изплащане на пенсиите.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, ако са изтекли две години от датата на сключване на първия им осигурителен договор или от датата на служебното им разпределение.

Съгласно Кодекса, са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на Кодекса, пенсионноосигурителното дружество, управляващо Фонда, сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички финансови активи на Фонда. Дружеството е сключило договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

През 2017 година бяха направени промени в КСО, целящи въвеждане на допълнителни и по-стриктни изисквания към дейността на пенсионноосигурителните дружества в България. Промените са в няколко основни насоки:

- завишаване на изискванията към системата за управление и органите на управление на пенсионноосигурителните дружества. Въвежда се режим на предварително одобрение на членовете на органите на управление;
 - завишават се изискванията към системата за управление на риска и системите за вътрешен контрол на пенсионноосигурителното дружество;
 - въвеждат се допълнителни функции в дейността на банките – попечители;
 - увършенстват се разпоредбите, свързани с режима на инвестиране, както и се въвеждат редица изисквания с цел предотвратяване конфликтите на интереси;
 - съществено се завишават административно-наказателните санкции за допуснати нарушения.
- Дружеството разполага с 18-месечен срок, за да съобрази дейността си с новите правила.

2.1 База за изготвяне

Финансовият отчет на Фонда е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС”)¹.

Годишният финансов отчет на Фонда е изготвен на база на историческата стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти и инвестициите, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които са оценени по справедлива стойност.

Финансовият отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на Ен Ен ПОД ЕАД на 26 март 2018 г.

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

При изготвянето на този финансов отчет, Ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Фонда и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите.

Преценките и свързаните с тях допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са видни от и чрез други източници. Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки.

Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години. Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от съществена корекция в следващата година са представени по-долу.

¹ Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС” по същество е определената счетоводна база с общо предназначение „Международни счетоводни стандарти” (МСС), регламентирана със Закона за счетоводството и дефинирана в § 1 т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Оценка на справедливи стойности

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Фондът има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Фондът използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Фондът следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Фондът счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. При последваща оценка тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Фондът оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

За повече информация за йерархията на справедливите стойности на портфейла от финансови активи на Фонда, виж Приложение 12.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Фонда. Сделките с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към всяка отчетна дата. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ. Непарични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, оценявани по историческа цена в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането (преоценката) на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в текущата печалба или загуба към „Нетни финансови печалби/загуби от управление на финансови активи“.

Основните валутни курсове към 31 декември на съответната година спрямо българския лев са както следва:

	2017 г.	2016 г.
1 евро	1.95583	1.95583
1 щатски долар	1.63081	1.85545

Финансови активи

Притежаваните от Фонда финансови активи включват следните категории: финансови активи, държани за търгуване, финансови активи, определени първоначално като отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата и кредити и вземания (включващи и паричните средства и паричните еквиваленти).

Класификацията е в зависимост от същността и целите на финансовите активи към датата на първоначалното им признаване в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват паричните средства в каса и по разплащателни сметки, банкови депозити в български лева и валута, с оригинален матуритет до 3 месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

Инвестиции и други финансови активи

В съответствие с изискванията на законодателството и приетата инвестиционна политика, средствата на Фонда се инвестират в:

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Инвестиции и други финансови активи (продължение)

1. Депозити
2. Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата;
3. Ценни книжа, приети за търговия на регулираните пазари на ценни книжа – акции и корпоративни облигации;
4. Банкови депозити;
5. Ипотечни облигации, издадени от местни банки съгласно Закона за ипотечните облигации;
6. Общински облигации;
7. Чуждестранни ценни книжа;
8. дялове в колективни инвестиционни схеми;

Подробен анализ на управлението на финансовия риск е изложен в Приложение 11.

Финансовите активи, в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или като заеми и вземания, или като инвестиции, държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, както това е по-уместно.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Фондът класифицира финансовите си активи след първоначалното им признаване и в края на всеки отчетен период, преразглежда класификацията на тези активи, за които това е позволено и уместно.

Редовните покупки или продажби на финансови активи се признават на датата на уреждане на сделката, т.е. на датата, на която Фондът е получил или продал определен актив. Редовните покупки или продажби са покупки или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар.

Кредити и вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котира на активен пазар. Фондът първоначално признава кредити и вземания (вкл. парични средства и еквиваленти), на датата на възникването им по справедлива стойност, която обикновено е равна на номиналната стойност на вземанията плюс всички разходи пряко свързани със сделката. След първоначалното им признаване, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като финансови разходи. Депозитите, с оригинален матуритет над 3 месеца, се отчитат по амортизирана стойност.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, които при първоначалното им признаване са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с намерение да бъдат продадени в близко бъдеще. Деривативите, в т. ч. отделените внедрени деривативи, също се класифицират като държани за търгуване, с изключение на деривативите, които са определени като ефективни хеджиращи инструменти или договори за финансови гаранции. Печалбите или загубите от инвестиции, държани за търгуване се признават в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Фондът преценява дали е необходимо внедрените деривативи да бъдат отделени от основния договор, когато стане за първи път страна по договора. Преразглеждане се извършва единствено при наличие на изменение в условията на договора, водещи до значителни модификации на паричните потоци, които в противен случай биха били изисквани.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (продължение)

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата първоначално се признават по справедлива стойност, която обичайно е тяхната цена на придобиване без разходите по сделката, а впоследствие се оценяват по справедлива стойност въз основа на котираните пазарни цени. Всички реализирани или нереализирани печалби и загуби, свързани с финансови активи, отчитани по справедлива стойност се отчитат като печалба/(загуба) от операции с ценни книжа.

Справедлива стойност

След първоначалното признаване, Фондът оценява финансовите активи по справедлива стойност. Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Фонда.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

След 1 юли 2004 г. последващата оценка на активите се извършва всеки работен ден в съответствие с приетите Правила за оценка на активите и пасивите на Фонда и управляваните от него Фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Правилата регламентират реда и начина за последваща оценка, източниците и системите за събиране на информация за справедливата стойност на финансовите инструменти.

При невъзможност за определяне на справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар, са прилагани следните методи с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент:

- Метод на линейната интерполация
- Метод на дисконтираните парични потоци
- Метод на съотношението цена-печалба на дружества аналози
- Метод на Блек-Шоулс за оценка на опции
- Други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите

Справедливата стойност на финансовите активи изчислена по посочените методи по-горе е оповестена в ниво 3 на таблицата в приложение 12.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно краткосрочни задължения към управляващото дружество и други краткосрочни задължения.

При първоначалното им признаване, финансовите пасиви се оценяват по справедлива стойност, като за тези, които не са класифицирани като „отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата“ справедливата стойност е намалена с пряко свързаните разходи по сделката.

След първоначалното им признаване, Фондът оценява финансовите си пасиви, които не са класифицирани като „отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата“ по амортизирана стойност, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от лихвените заеми и привлечени средства се признават в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Отписване на финансови активи и пасиви

Финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са изтекли;
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са запазени, но е поето договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне; или
- договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив са прехвърлени, при което (а) Фондът е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или (б) Фондът нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазил контрола върху него.

Когато Фондът е прехвърлил договорните си права за получаване на парични потоци от финансовия актив и нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но е запазил контрола върху него, той продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Фонда.

Финансови пасиви

Финансов пасив се отписва от отчета за нетни активи, на разположение на осигурени лица, когато той е погасен, т.е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия, или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив се признава в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Деривативни финансови инструменти

Фондът използва деривативни финансови инструменти като валутни форуърди за хеджиране на рисковете, свързани с промените във валутните курсове. Тези деривативни финансови инструменти се признават първоначално по справедлива стойност на датата, на която е сключен деривативния договор. След първоначалното си признаване, деривативите се оценяват по справедлива стойност. Те се отчитат като активи, когато справедливата стойност е положителна и като пасиви, когато справедливата стойност е отрицателна.

Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица през отчетния период.

Справедливата стойност на валутните форуърдни договори се определя на база на текущите форуърдни валутни курсове за договори с подобна падежна структура.

Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Фонда и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от съответния финансов актив.

2.3 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на Фонда да получи плащането.

Приходи от преоценка на инвестиции

Разликите от промените в оценката на финансови инструменти спрямо пазарната им цена, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като увеличение или намаление в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Такси и удръжки

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на Фонда, Пенсионноосигурителното дружество събира такси и удръжки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Универсалния пенсионен фонд, посочени по-долу. Таксите се удържат при превеждане на средствата на осигурените лица и се отчитат като задължение към управляващото пенсионноосигурително дружество.

- Процент от всяка осигурителна вноска в максимален размер от 4.25 % за 2017 г. и 4.5 % за 2016 г.;
- Инвестиционна такса в размер 0.85% за 2017 г. и 0.90% годишно за 2016 г. върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

Пенсионни резерви

Съгласно изискванията на Кодекса, пенсионни резерви се формират от ПОД с цел да се обезпечават изплащането на пожизнени пенсии на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети в УПФ и ДПФ. Пенсионният резерв за тези Фондове се формира от:

- собствените средства на управляващото пенсионноосигурително дружество.
- средства на починали осигурени лица или пенсионери в УПФ и ДПФ, които нямат наследници.

Към 31 декември 2017 г., Фондът е прехвърлил средства в размер 36 хил. лв. към управляващото пенсионноосигурително дружество, което е формирало пенсионен резерв от 90 хил. лв. (31 декември 2016 г.: 54 хил. лв.).

2.4 Нови стандарти и разяснение, които все още не са приложени

Следните нови стандарти, промени в стандартите и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, не са задължителни за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2017 година и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. Фондът планира да приложи тези нови или променени стандарти и разяснения, когато те влязат в сила.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК

- **МСФО 9 Финансови инструменти**

МСФО 9 Финансови инструменти определя изискванията за признаване и оценяване на финансови активи, финансови задължения и някои договори за покупка или продажба на нефинансови активи. Този стандарт заменя МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване.

(i) Класификация – финансови активи

МСФО 9 съдържа нов подход за класификация и оценяване на финансови активи, който отразява бизнес модела, по който се управляват активите и характеристиките на техните парични потоци.

МСФО 9 включва три основни категории за класификация на финансовите активи: измервани по амортизируема стойност, чрез справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД) и чрез справедлива стойност в печалба или загуба (ССПЗ). Стандартът елиминира съществуващите в МСС 39 категории държани до падеж, кредити и вземания, и на разположение за продажба.

2.4. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени (продължение)

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК (продължение)

Съгласно МСФО 9, деривативи, внедрени в договори, където приемният актив е финансов актив в обхвата на стандарта, никога не се разделят. Вместо това, хибридният финансов инструмент като цяло се оценява за класификация.

Въз основа на оценката на Фонда не се очаква този стандарт да окаже съществено влияние върху класификацията на финансовите активи и финансовите пасиви на Фонда. Това е така, защото:

- финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно МСС 39 ще продължат да бъдат класифицирани като такива съгласно МСФО 9. Финансовите инструменти, които понастоящем се оценяват по ССППЗ съгласно МСС 39, са посочени в тази категория, тъй като те се управляват на база справедлива стойност в съответствие с документирана инвестиционна стратегия. Съответно тези финансови инструменти ще бъдат задължително оценени чрез ССППЗ съгласно МСФО 9; и
- финансовите инструменти, които понастоящем се оценяват по амортизирана стойност, са: парични средства и парични еквиваленти и вземания от пенсионни фондове. Тези инструменти отговарят на критерия „единствено плащане на главница и лихва“ и са част от модела „държани за събиране на договорени парични потоци“. Следователно те ще бъдат оценени по амортизирана стойност, съгласно МСФО 9.

(ii) Обезценка - Финансови активи и активи по договор

МСФО 9 замества модела „възникнали загуби“ в МСС 39 с проспективно ориентирания модел на „очаквана кредитна загуба“ (ОКЗ). Това ще изисква значителна субективна преценка, за това как промените в икономическите фактори влияят на ОКЗ, които ще бъдат определени на базата на анализирани на вероятностите за тяхното настъпване.

Новият модел на обезценка ще се прилага за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, с изключение на инвестиции в капиталови инструменти и активи по договори.

Съгласно МСФО 9, загубите от обезценката ще се оценяват на база на едно от следните основания:

- Очаквана кредитна загуба в следващите 12 месеца. Това са загуби, които произтичат от възможни събития на неизпълнение в рамките на 12 месеца след датата на отчета; и
- Очаквана кредитна загуба за целия живот на финансовия актив. Това са загуби, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очакваната продължителност на живота на финансов инструмент.

Измерването на очакваната кредитна загуба за целия живот на финансовия актив се прилага, ако кредитният риск се е увеличил значително от датата на първоначалното признаване на актива, а 12-месечна Очаквана кредитна загуба се прилага, ако не са настъпили горните обстоятелства. Фондът може да определи, че кредитният риск на финансовия актив не се е увеличил значително, ако активът има сравнително нисък кредитен риск към датата на отчета.

Въз основа на оценката на Фонда не се очакват промените в модела на обезценка да окажат съществено влияние върху финансовите активи на Фонда. Това е така, защото:

- по-голямата част от финансовите активи се оценяват по метода ССППЗ и изискванията за обезценка не се прилагат за такива инструменти; и
- финансовите активи по амортизирана стойност, т.е. парични средства и парични еквиваленти, са краткосрочни (т.е. не повече от 12 месеца), с високо кредитно качество. Съответно, очакваната кредитна загуба за такива активи е несъществена.

2.4. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени (продължение)

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК (продължение)

- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти**

МСФО 15 създава цялостна рамка за определяне на това дали, колко и кога да се признават приходи. Този стандарт заменя съществуващите насоки в текущите стандарти за признаването на приходите, включително МСС 18 Приходи, МСС 11 Договори за строителство и КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиентите, КРМСФО 15 Споразумения за строителство на недвижим имот и КРМСФО 18 Прехвърляне на активи от клиенти, както и ПКР 31 Приход — бартерни сделки, включващи рекламни услуги.

Новият стандарт се базира на принципа, че приходите се признават, когато контролът върху стоката или услугата се прехвърли на клиента.

МСФО 15 е приложим само за договори, по които контрагент по договора е страна, която може да бъде идентифицирана като клиент съгласно изискванията на стандарта.

Допълнително новият стандарт за приходите дава насоки относно счетоводното отчитане на определени разходи за получаване / изпълнение на договора. Съгласно правилата на МСФО 15 тези разходи подлежат на капитализация и следва да бъдат признати като актив по договори с клиенти само ако: а) са направени във връзка с и се отнасят до договор с клиент, който е обхвата на МСФО 15; б) не са включени в обхвата на друг МСФО и в) са пряко свързани с договора, спомагат генерирането на ресурси за използване при самото изпълнение на договора и се очаква да бъдат възстановени.

Фондът не очаква прилагането на МСФО 15 да има като резултат значителни различия в момента на признаването и оценката на приходите от тези такси и удръжки.

Преминаване

Фондът възнамерява да приеме МСФО 15 с прилагане на метода на кумулативния ефект, като ефекта от първоначално прилагане на този стандарт ще бъде признат към датата на първоначално прилагане (това е 1 януари 2018 г.). Като резултат Фондът няма да приложи изискванията на МСФО 15 за сравнителния период.

- **Други изменения**

Следните изменения и подобрения на стандарти не се очаква да имат съществен ефект върху самостоятелния/консолидирания финансов отчет на Фонда.

- *Годишните подобрения към цикъла МСФО 2014-2016.*

Стандарти и разяснения, които все още не са одобрени за прилагане от ЕК

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от ЕК и съответно не са взети пред вид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на ЕК.

- **Други промени**

Следните промени не се очаква да имат значително влияние върху финансов отчет на Фонда.

- *КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансово плащане;*

- *Годишни подобрения към цикъла МСФО 2015-2017;*

3. Нетни печалби от преценка на финансови активи

Фондът е отчетел печалба от финансови активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата от 54,646 хил. лв. през 2017 г. и съответно през 2016 г. от 34,405 хил. лв. Разпределението на нетните приходи/(разходи) от оценка по видове финансови активи е показано в таблицата по-долу:

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Акции и Дялове	35,165	16,674
ДЦК, издадени от Република България	11,555	13,108
Чуждестранни ДЦК	7,780	3,821
Корпоративни облигации	262	(136)
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	(116)	938
	54,646	34,405

4. Приходи от лихви

Разпределението на приходите от лихви по видове финансови активи е показано в таблицата по – долу:

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Чуждестранни ДЦК	6,212	4,558
ДЦК издадени от Република България	4,496	4,785
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	963	982
Корпоративни облигации	485	54
Банкови сметки	100	423
	12,256	10,802

5. Оповестяване на свързани лица

Идентифициране на свързани лица

Свързано лице на Фонда е Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД (наричано още Ен Ен ПОД ЕАД), в качеството му на управляващо дружество, както и ключовия ръководен персонал на Ен Ен ПОД ЕАД.

Крайна компания- майка

Крайната компания-майка на Фонда е NN Group N.V.

Предприятия с контролно участие в Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД

100% от акциите на Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД се притежават от NN Continental Europe Holdings B.V., Холандия, Амстердам.

Други свързани лица

Ен Ен Застрахователно-акционерно дружество– клон София КЧТ, и всички компании от групата на NN Group N.V. са свързани лица, защото са под общ контрол на NN Group N.V.

Ключов ръководен персонал

Свързани лица на Фонда са и ключовия ръководен персонал на Ен Ен Пенсионноосигурително Дружество ЕАД.

5. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Сделки със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се осъществяват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени и уреждането се извършва в парични средства. Няма гаранции, предоставени или получени за вземания от или задължения към свързани лица.

Задълженията и вземанията от свързани лица са безлихвени и необезпечени. Фондът няма получени/издадени гаранции за задължения на свързани лица.

5.1. Такси и удържки от осигурителни вноски за управляващото дружество

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Удържки от осигурителни вноски	4,950	4,977
Инвестиционна такса	8,677	7,678
	13,627	12,655

5.2. Задължения към управляващото дружество

Фондът заплаща такса за управление и инвестиционна такса на управляващото дружество. Към 31 декември 2017 г. и към 31 декември 2016 г., задълженията на Фонда са както следва:

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Задължение за удържки от осигурителни вноски	440	577
Задължение за удържана инвестиционна такса върху активите на Фонда	792	703
	1,232	1,280

5.3. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/към други пенсионни фондове

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	38,463	32,945
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	(13,452)	(11,173)
Входящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	25,011	21,772
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	(42,835)	(36,578)
Прихващания съгласно споразумения с други пенсионни фондове	13,452	11,173
Изходящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	(29,383)	(25,405)
Нетни парични потоци от/към други пенсионни фондове	(4,372)	(3,633)

6. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на чл.51,ал.1 от ЗИД КСО и чл.46 от КСО

6.1. Прехвърлени средства на осигурени лица

През 2017 г. са прехвърлени по сметка на НАП натрупванията по партидите на 58 осигурени лица (2016 г. – 1 161 лица), с отпусната пенсия от държавното обществено осигуряване с намален индивидуален коефициент, съгласно отменената ал.3 на чл.127 на КСО, които имат право на избор за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на държавното обществено осигуряване, като поискат да им бъдат преизчислени пенсиите, отпуснати с начална дата до 31 декември 2016 г.

Към 31 декември 2017 г. от нетните активи на фонда са извадени средствата от осигурителните партии на 358 осигурени лица (2016 г. – 453 лица), желаещи да ги прехвърлят към Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (Сребърен фонд) в размер на 2,563 хил. лв. (2016 г. - 3,040 хил. лв.).

6.1. Прехвърлени средства на осигурени лица (продължение)

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Прехвърлени средства към НАП съгласно чл. 51ал. 1 от ЗИД КСО	327	6,028
Активи на осигурени лица, подлежащи на прехвърляне към Сребърен фонд	2,563	3,040
	2,890	9,068

Тъй като тези средства, съгласно чл. 129, ал.13 на КСО се превеждат по сметка на Националната агенция за приходите в 6-месечен срок от възникване на осигуряването във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО", към 31 декември 2017 година средства в размер на 1,026 хил. лв. (2016 г. 1,559 хил. лв.) представляват задължения на Универсален пенсионен фонд.

6.2. Други задължения

В състава на другите задължения се включват натрупвания от закрити осигурителни партии на осигурени лица, избрали да променят осигуряването си съгласно чл. 46 от КСО.

На първо число, съответно - на първия работен ден от месеца, следващ месеца на подаване на заявленията по чл. 4, ал. 6 от КСО, пенсионноосигурителното дружество изчислява размера на средствата по индивидуалните партии на лицата по стойността на един дял, валидна за предходния работен ден, и закрива партидите. Натрупаните средства от индивидуалната партида на тези лица (от УПФ) се превеждат в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (т.нар. Сребърен фонд), в 6-месечен срок от възникване на осигуряването във фонд "Пенсии", съответно във фонд "Пенсии за лицата по чл. 69".

Към 31 декември 2017 г. в Ен Ен УПФ има подадени заявления за прехвърляне в НАП от 358 лица (2016 г. - 453 лица) и общ размер на натрупвания в осигурителните им партии на стойност 2,563 хил. лв. (2016 г. - 3,040 хил. лв.), от които не е изтекъл посочения 6-месечен срок за прехвърляне в НАП за 144 лица и 1,026 хил. лв. (2016 г.: 233 лица и 1,559 хил. лв.).

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Активи на осигурени лица, подлежащи на прехвърляне към Сребърен фонд	1,026	1,559
Други задължения	4	2
	1,030	1,561

7. Парични средства и парични еквиваленти

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Парични средства по разплащателни сметки	118,879	231,429
Общо парични средства и парични еквиваленти	118,879	231,429

8. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	206,436	181,502
Български корпоративни облигации	6,384	12,490
Чуждестранни държавни ценни книжа	345,840	267,657
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	56,792	12,011
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	369,918	234,636
	985,370	708,296

8.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България

Ценните книжа, издадени или гарантирани от Република България, към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г. имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	206,436	181,502
	206,436	181,502

През 2017 г. купоните по притежаваните ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са между 1.875% и 3.125% (2016 г.: между 1.875% и 3.125%). Купонните плащания са годишни, с фиксирани лихвени проценти.

През 2017 г. и през 2016 г. инвестицията на Универсален пенсионен фонд в ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са с пазарна стойност над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица.

8.2. Български корпоративни облигации

Българските корпоративните облигации имат следната структура по оригинален остатъчен матуритет и по вид валута:

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа до 1 година	4,586	-
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа над 1 година	-	4,622
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	1,798	7,868
Общо	6,384	12,490

Към 31.12.2017 г. и 31.12.2016 г. Фондът не притежава ценни книжа с плаващ лихвен процент. Ценните книжа, деноминирани в евро или лева са с фиксиран лихвен процент. Купонните плащания са шестмесечни.

През 2017 г. купоните по притежаваните корпоративни облигации е между 3.50% и 5.0%.

През 2016 г., във връзка с влошено финансово състояние на емитента, Фондът взе решение да направи обезценка в размер на 100% от вземането си по облигации на Балканстрой. Размерът на начислената обезценка през 2016 г. е 211 хил. лв.

8.3. Чуждестранни държавни ценни книжа

Чуждестранните държавни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	345,840	251,145
Деноминирани в щатски долари с остатъчен срок до падежа над 1 година	-	16,512
Общо	345,840	267,657

Към 31.12.2017 г., Фондът не притежава безлихвени чуждестранни държавни ценни книжа. Към 31 декември 2016 г. ценни книжа, деноминирани в евро с балансова стойност 6,566 хил. лв. са безлихвени.

Останалите ценни книжа са с фиксирани лихвени проценти.

През 2017 г. и през 2016 г. Фондът не притежава инвестиция в чуждестранни държавни ценни книжа деноминирани в евро с остатъчен срок до падеж над 1 година, чиято пазарна стойност да е над 5% от нетните активи на разположение на осигурените лица.

През 2017 г. купоните по притежаваните чуждестранни ценни книжа варира между 0.25% и 5.125% (2016 г.: между 0.00% и 6.625%).

8.3. Чуждестранни държавни ценни книжа (продължение)

Концентрацията на чуждестранните държавни ценни книжа и техния матуритет е, както следва:

Държава	Падеж	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Германия	2026	-	18,161
	2027	11,053	-
Литва	2025	10,547	10,410
	2027	7,582	-
	2035	-	2,695
Полша	2023	9,812	-
	2024	10,616	-
	2027	10,318	9,928
	2028	2,375	13,830
Румъния	2024	3,409	8,596
	2025	5,014	10,976
	2027	17,913	-
	2028	17,803	17,318
Словения	2025	7,354	3,652
	2035	-	2,352
Турция	2020	14,769	-
	2021	5,483	-
	2025	7,659	-
Унгария	2027	16,453	-
Франция	2023	-	14,029
Латвия	2025	3,150	3,112
	2026	-	3,677
Хърватска	2018	-	10,884
	2022	7,957	12,662
	2025	15,890	3,438
	2027	6,320	-
	2030	2,579	-
Индонезия	2021	2,755	4,301
	2023	9,302	-
	2024	13,267	-
	2025	7,331	1,585
	2028	-	6,906
САЩ	2019	-	16,512
Испания	2024	28,515	-
	2020	-	16,378
Мексико	2022	9,871	4,406
	2024	-	4,062
Холандия	2025	10,964	-
Португалия	2022	6,490	-
	2025	-	13,258
	2026	25,800	-
Италия	2021	-	23,301
	2023	32,227	-
	2025	5,262	7,038
Ирландия	2023	-	10,164
Белгия	2024	-	14,026
		345,840	267,657

8.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Чуждестранните корпоративни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен матуритет и по вид валута:

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	4,871	-
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	51,921	12,011
Общо	56,792	12,011

8.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Акции	216,884	134,216
Дялове	153,034	100,420
	369,918	234,636

Към 31 декември 2017 г. Фондът притежава акции в български предприятия на стойност 102,315 хил. лв. (2016 г.: 72,985 хил. лв.) и чуждестранни акции на стойност 114,569 хил. лв. (2016 г.: 61,231 хил. лв.), както и дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в България на стойност 9,076 хил. лв. (2016 г.: 12,792 хил. лв.), и дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в чужбина, на стойност 143,958 хил. лв. (2016 г.: 87,628 хил. лв.).

9. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2017 г., Фондът има деривативни финансови инструменти, класифицирани като активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата с балансова стойност 528 хил. лв. (2016 г.: 436 хил. лв.).

Към 31 декември 2017 г. и съответно към 31 декември 2016 г., Фондът има отворени сделки с валутни деривативни финансови инструменти за покупка на щатски долари с цел намаляване на валутния риск от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните финансови активи, деноминирани в чуждестранна валута, които не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране. Сделките са краткосрочни, със срок до падежа по-малък от една година.

Параметрите на сделките са следните:

Към 31 декември 2017 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	19 януари 2018 г.	31,590,000

Към 31 декември 2016 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	13 януари 2017 г.	23,600,000

Нереализираните печалби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включени в нетните загуби от сделки с чуждестранна валута, през 2017 г. са 1,102 хил. лв. (през 2016 г.: 2,261 хил. лв.).

10. Данъчно облагане

Универсалният пенсионен фонд няма данъчни задължения. Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Личните осигурителни вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване се приспадат от дохода им преди данъчно преобразуване. Вноските на работодателите за допълнително задължително пенсионно осигуряване се признават за разход за дейността по Закона за корпоративното подоходно облагане.

11. Управление на финансовите рискове

Фондът осъществява управлението на финансовите ресурси на базата на периодично утвърждавана инвестиционна политика от Комитета по управление на активите и пасивите и Съвета на директорите на Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД.

Основната цел на инвестиционната политика на Фонда е свързана с реализиране на доходност от управлението на средствата на осигурените лица над средната на пазара и поддържане на висока степен на диверсификация с оглед минимизиране на риска.

Основните финансови активи на Фонда включват парични средства, акции и чуждестранни дългови и капиталови финансови инструменти.

Фондът сключва и деривативни сделки, включващи форуърдни договори за чуждестранна валута. Целта е да се управлява риска от чуждестранните валути, който възниква във връзка с дейността на Фонда.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Съветът на директорите преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу.

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг.

За смекчаване на експозицията на Фонда на кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Фонда за измерване на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени акции в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.
- Спазване на утвърдената от NN Group N.V. процедура за оценка на кредитния риск на емитенти и контрагенти.

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавния дълг

Таблицата по-долу представя кредитния риск свързан с държавен дълг по балансова стойност към 31 декември 2017 и 31 декември.2016 г.

В хиляди лева

Държава	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата към 31 декември 2017 г.	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата към 31 декември 2016 г.
България	206,436	181,502
Румъния	44,139	36,890
Италия	37,489	30,339
Полша	33,121	23,758
Хърватска	32,746	26,984
Индонезия	32,655	12,792
Португалия	32,290	13,258
Испания	28,515	16,378
Турция	27,911	-
Литва	18,129	13,105
Унгария	16,453	-
Германия	11,053	18,161
Холандия	10,964	-
Мексико	9,871	8,468
Словения	7,354	6,004
Латвия	3,150	6,789
САЩ	-	16,512
Франция	-	14,029
Белгия	-	14,026
Ирландия	-	10,164
Общо	552,276	449,159

Няма значителна концентрация на кредитен риск във Фонда.

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавния дълг (продължение)

Таблицата по-долу представя информация относно експозицията на Фонда на кредитен риск чрез класифициране на активите спрямо кредитния рейтинг на контрагентите според кредитните агенции на Fitch, Moody's Investors Service и Standard & Poor's (S&P).

Използваната скала на рейтинговите категории е на Standard & Poor's (S&P) и Fitch.

2017 г.

Държавни ценни книжа	Standard & Poor's (S&P)	Хил.лева
A-		21,279
A+		7,354
AAA		22,017
BB		60,656
BBB		37,489
BBB+		71,508
BBB-		331,973
Общо		552,276

Корпоративни ценни книжа	Standard & Poor's (S&P)	Хил.лева Fitch
A-	1,929	-
B+	4,871	-
BB	7,170	-
BB-	6,390	-
BB+	9,750	4,891
BBB	11,591	-
BBB-	3,473	-
BBB+	6,727	-
Без рейтинг	6,384	-
Общо	58,285	4,891

През 2017 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB-/ на стойност 118,879 хил. лв.

През 2017 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансови инструменти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB+/ на стойност 528 хил. лв.

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавния дълг (продължение)

2016 г.

<u>Държавни ценни книжа Standard & Poor's (S&P)</u>	<u>Хил.лева</u>
A	6,004
A-	19,894
A+	10,164
AA	28,055
AA+	16,512
AAA	18,160
BB	26,984
BB+	207,553
BBB-	67,229
BBB+	48,604
Общо	449,159

<u>Корпоративни ценни книжа Standard & Poor's (S&P)</u>	<u>Хил.лева</u>
BB+	1,010
BBB	6,053
B+	4,948
Без рейтинг	12,490
Общо	24,501

През 2016 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Standard&Poor's е /BB+/ на стойност 231,429 хил. лв.

През 2016 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансови инструменти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB+/ на стойност 436 хил. лв.

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск

През 2017 г., средствата на Фонда са инвестирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Фонда е незначителен.

Наличието в портфейлите на инвестиции, деноминирани в щатски долари, наложи сключването на сделки, хеджиращи валутния риск, с цел съхраняване стойността на направените вложения.

Валутният риск по деноминираните в щатски долари финансови активи се покрива чрез форуърдни продажби, подновявани на месечна база и осигуряващи непрекъснат хедж на портфейлните позиции.

В таблицата по-долу, е представен анализ на чувствителността към възможните промени във валутния курс лев/щ. дол. с ефекта му върху промяната в нетните активи (чрез промените в балансовите стойности на монетарните активи), при условие, че всички други променливи се приемат за константни.

	<i>Увеличение/Намаление във валутния курс лев/щ. дол.%</i>	<i>Ефект върху промените в нетните активи в хил. лв.</i>
2017 г.	+7.5	759
	- 7.5	(759)
2016 г.	+7.5	1,200
	- 7.5	(1,200)

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск (продължение)

В таблиците по-долу са представени структурата на активите и пасивите на Фонда по видове валути.

В хиляди лева

2017 г.

Активи	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	77,625	34,856	6,398	118,879
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	-	206,436	-	206,436
Български корпоративни облигации	4,586	1,798	-	6,384
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	345,840	-	345,840
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	-	56,792	-	56,792
Акции и права	102,314	82,577	31,993	216,884
Дялове	7,607	122,147	23,280	153,034
Деривативни финансови инструменти	-	-	528	528
Общо	192,132	850,446	62,199	1,104,777
Пасиви	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Задължения към управляващото дружество	1,232	-	-	1,232
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	1,026	-	-	1,026
Задължения свързани с инвестиции	-	4	-	4
Общо	2,258	4	-	2,262
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	189,874	850,442	62,199	1,102,515

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск (продължение)

В хиляди лева
 2016 г.

Активи	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	74,339	156,985	105	231,429
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	-	181,502	-	181,502
Български корпоративни облигации	4,622	7,868	-	12,490
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	251,145	16,512	267,657
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	-	12,011	-	12,011
Акции и права	72,985	31,495	29,736	134,216
Дялове	11,304	75,595	13,521	100,420
Деривативни финансови инструменти	-	-	436	436
Общо	163,250	716,601	60,310	940,161
Пасиви	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Задължения към управляващото дружество	1,280	-	-	1,280
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	1,559	-	-	1,559
Задължения свързани с инвестиции	-	2	-	2
Общо	2,839	2	-	2,841
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	160,411	716,599	60,310	937,320

11. Управление на финансовите рискове (продължение)
Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Фонда е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти. Към 31 декември 2017г. Фондът не притежава финансови инструменти с плаваща лихва.

Финансовите инструменти с фиксиран лихвен процент са анализирани в Приложение 12 - Справедливи стойности на финансови инструменти.

В хиляди лева
2017 г.

	Общо	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Финансови активи					
Парични средства и парични еквиваленти	118,879	118,879	-	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	615,451	-	-	9,457	605,994
Финансови активи нелихвоносни	370,447	-	-	-	-
Общо	1,104,777	118,879	-	9,457	605,994

В хиляди лева
2016 г.

	Общо	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Финансови активи					
Парични средства и парични еквиваленти	231,429	231,429	-	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	467,094	-	-	2,438	464,656
Финансови активи нелихвоносни	241,638	-	-	-	-
Общо	940,161	231,429	-	2,438	464,656

В таблицата по-долу е представена чувствителност към промяната в лихвени проценти и нейното отражение в отчета за изменението на нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г. Влиянието от увеличението или намалението на лихвените проценти е оценено чрез изчисляването на промяната в справедливата стойност на инструментите с фиксиран лихвен процент.

<i>В хиляди лева</i>	100 базисни точки на паралелно понижение	100 базисни точки на паралелно покачване
2017		
Към 31 Декември	43 119	(36 424)
2016		
Към 31 Декември	34 845	(28 927)

11. Управление на финансовите рискове (продължение)
Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителното дружество и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидните си средства чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа. Фондът няма дългосрочни задължения. Тъй като Фондът няма дългосрочни задължения, недисконтираните парични потоци са равни на балансовата стойност на пасивите.

Към 31 декември, падежната структура на финансовите активи и пасиви на Фонда, е представена по-долу в хиляди лева:

В хиляди лева
2017 г.

Активи

	Балансова стойност	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Парични средства и парични еквиваленти	118,879	118,879	-	-	-	-
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	206,436	1,823	813	5,857	197,943	-
Чуждестранни ДЦК	345,840	1,178	2,981	46,515	295,166	-
Български корпоративни облигации	6,384	-	4,598	1,786	-	-
Чуждестранни корпоративни облигации	56,792	80	5,219	10,719	40,774	-
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	369,918	-	-	-	-	369,918
Деривативни финансови инструменти	528	528	-	-	-	-
Общо	1,104,777	122,488	13,611	64,877	533,883	369,918

Пасиви

	Балансова стойност	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Задължения към управляващото дружество	1,232	1,232	-	-	-	-
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	1,026	-	1,026	-	-	-
Задължения, свързани с инвестиции	4	4	-	-	-	-
Общо:	2,262	1,236	1,026	-	-	-
Нетна ликвидна позиция	1,102,515	121,252	12,585	64,877	533,883	369,918

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

В хиляди лева

2016 г.

Активи

	Балансова стойност	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Парични средства и парични еквиваленти	231,429	231,429	-	-	-	-
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	181,502	1,680	700	-	179,122	-
Чуждестранни ДЦК	267,657	531	1,821	70,853	194,452	-
Български корпоративни облигации	12,490	-	90	4,571	7,829	-
Чуждестранни корпоративни облигации	12,011	2,481	47	9,483	-	-
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	234,636	-	-	-	-	234,636
Деривативни финансови инструменти	436	436	-	-	-	-
Общо	940,161	236,557	2,658	84,907	381,403	234,636

Пасиви

	Балансова стойност	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен матуритет
Задължения към управляващото дружество	1,280	1,280	-	-	-	-
Текущи задължения по превеждане на средства на лица, избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО	1,559	-	1,559	-	-	-
Задължения, свързани с инвестиции	2	2	-	-	-	-
Общо:	2,841	1,282	1,559	-	-	-
Нетна ликвидна позиция	937,320	235,275	1,099	84,907	381,403	234,636

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В Ен Ен Универсален Пенсионен Фонд, този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от фонда акции и дялове на неколективни инвестиционни схеми от промяна в цената на борсовите индекси е, както следва:

2017 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи
<i>Борсови индекси:</i>		
S&P 500	5%	3,364
CAC	5%	1,529
DAX	5%	1,770
EuroStoxx 50	5%	2,498
FTSE MIB	5%	217
IBEX 35	5%	761
MSCI Emerging Europe	5%	428
MSCI Japan	5%	2,002
SOFIX	5%	5,496
S&P 500	-5%	(3,364)
CAC	-5%	(1,529)
DAX	-5%	(1,770)
EuroStoxx 50	-5%	(2,498)
FTSE MIB	-5%	(217)
IBEX 35	-5%	(761)
MSCI Emerging Europe	-5%	(428)
MSCI Japan	-5%	(2,002)
SOFIX	-5%	(5,496)

11. Управление на финансовите рискове (продължение)
Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

2016 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи
		хил. лв.
<i>Борсови индекси:</i>		
S&P 500 Index Total	5%	2,158
CAC Index Total	5%	974
DAX Index Total	5%	557
EURO STOXX 50 Index Total	5%	2,881
FTSE MIB Index Total	5%	114
IBEX 35 INDEX Total	5%	225
MSCI CHINA Index Total	5%	122
MSCI EFM Europe+CIS Total	5%	74
MSCI Emerging Europe Index Total	5%	154
MSCI Japan Index Total	5%	252
SOFIX index Total	5%	565
S&P 500 Index Total	-5%	(2,158)
CAC Index Total	-5%	(974)
DAX Index Total	-5%	(557)
EURO STOXX 50 Index Total	-5%	(2,881)
FTSE MIB Index Total	-5%	(114)
IBEX 35 INDEX Total	-5%	(225)
MSCI CHINA Index Total	-5%	(122)
MSCI EFM Europe+CIS Total	-5%	(74)
MSCI Emerging Europe Index Total	-5%	(154)
MSCI Japan Index Total	-5%	(252)
SOFIX index Total	-5%	(565)

11. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от Фонда акции, издадени в Република България е, както следва:

31 декември 2017	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.
Акции, издадени в Република България	+5%	5,116
	-5%	(5,116)
31 декември 2016	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.
Акции, издадени в Република България	+5%	3,649
	-5%	(3,649)

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за притежаваните от фонда български акции:

Индустрии:	2017 г.	2016 г.
Финансов сектор	4.40%	3.90%
Индустриални компании	47.00%	35.30%
Потребителски стоки от първа необходимост	1.20%	8.40%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	3.60%	9.20%
Материали	2.00%	2.60%
Здравеопазване	20.00%	11.80%
Технологии	2.60%	3.40%
Др-ва със специална инвестиционна дейност	14.00%	20.40%
Други	5.20%	5.00%
	100.0%	100.0%

11. Управление на финансовите рискове (продължение)***Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)***

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за притежаваните от Фонда чуждестранни акции:

<i>Индустрии:</i>	<i>2017 г.</i>	<i>2016 г.</i>
Финансов сектор	21.60%	21.60%
Индустриални компании	13.80%	9.90%
Енергетика	6.50%	10.50%
Потребителски стоки от първа необходимост	20.20%	13.80%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	9.40%	9.40%
Материали	3.80%	3.10%
Здравеопазване	0.00%	8.60%
Технологии	10.20%	14.90%
Телекомуникации	12.00%	6.40%
Други	2.50%	1.80%
	100.0%	100.0%

12. Справедливи стойности на финансовите инструменти

Таблицата по-долу показва справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата. За всички други финансови активи и пасиви, които не се отчетат по справедлива стойност, ръководството на фонда счита, че тяхната справедлива стойност се доближава до балансовата им стойност:

към 31 декември 2017 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива Стойност
Финансови активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България					
Български корпоративни облигации	8.1	206,436	-	-	206,436
Чуждестранни държавни ценни книжа	8.2	4,586	-	1,798	6,384
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	8.3	345,840	-	-	345,840
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	8.4	56,792	-	-	56,792
Деривативни финансови инструменти	8.5	369,918	-	-	369,918
	9	528	-	-	528
Общо финансови активи		984,100	-	1,798	985,898
Финансови пасиви, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Деривативни финансови инструменти	9	-	-	-	-
Общо финансови пасиви		-	-	-	-

12. Справедливи стойности на финансовите инструменти (продължение)

към 31 декември 2016 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република					
България	8.1	181,502	-	-	181,502
Български корпоративни облигации	8.2	-	-	12,490	12,490
Чуждестранни държавни ценни книжа	8.3	267,657	-	-	267,657
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	8.4	12,011	-	-	12,011
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	8.5	234,636	-	-	234,636
Деривативни финансови инструменти	9	436	-	-	436
Общо финансови активи		696,242	-	12,490	708,732
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:					
Деривативни финансови инструменти	9	-	-	-	-
Общо финансови пасиви		-	-	-	-

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

В хиляди лева	Ниво 3 Справедлива стойност
Салдо на 1 януари 2016	4,837
Покупки	7,628
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	236
Обезценка	(211)
Салдо на 31 декември 2016	12,490
Салдо на 1 януари 2017	12,490
Покупки	1,760
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	(98)
Обезценка	-
Изкупени облигации преди падеж	(7,768)
Трансфер в Ниво 1	(4,586)
Салдо на 31 декември 2017	1,798

12. Справедливи стойности на финансовите инструменти (продължение)

Трансферът към Ниво 1 се дължи на това, че към 31.12.2017 г. има котирана цена на активен пазар за притежавани български корпоративни облигации, които към 31.12.2016 г. са оценени по метода на дисконтираните парични потоци.

13. Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период не са настъпили събития, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Фонда за годината, завършваща на 31 декември 2017 г.